

Grammatiske øvelser 5

Modalitet: å burde, å måtte

Øvelse 1:

a.) *Hvordan kan vi uttrykke følgende setninger på hindi/urdu?*

1. Vi bør bli her.

Jenta bør ta denne medisinen.

2. Vi må bli her.

Jenta må ta denne medisinen.

3. Vi er nødt til å bli her. (*de har ikke noe valg*)

Jenta er nødt til å ta denne medisinen. (*hun har ikke noe valg*)

b.) *Hva slags konstruksjon opptrer i alle disse setningene?*

c.) *Kan alle de tre konstruksjonene brukes i alle verbaltider?*

Øvelse 2: å måtte

Skriv ferdig følgende setninger ved å sette inn ordene i parentes.

a.) *Mønster:* kal mujhe Kānpur jānā hogā. (vil måtte reise til Kanpur)
कल मुझे कानपुर जाना होगा।

kal mujhe (må skrive fire brev)
(måtte ta denne medisinen)
(vil måtte møte læreren min)
(måtte vaske sariene mine)
(vil måtte rengjøre leiligheten.)

b.) *Mønster:* hamē ṭaiksī lenī paregī. (vil måtte ta en drosje)
हमें टैक्सी लेनी पड़ेगी।

hamē (måtte selge huset vårt)
(må lage mat til farfar)
(vil måtte kjøpe en ny bil)
(vil måtte gå til fots)
(måtte lese tre noveller)

Øvelse 3: å burde*Erstatt konjunktiv med en tilpasset infinitiv + cāhie-konstruksjon!**Mønster:*

ve (vö) cāhte hāi ki ham dādī jī ko citṭhī bhej dē.
 वे चाहते हैं कि हम दादी जी को चिट्ठी भेज दें।
 → hamē dādī jī ko citṭhī bhej denī cāhie.
 हमें दादी जी को चिट्ठी भेज देनी चाहिए।

- a.) ve (vö) cāhte hāi ki bacce hindī / urdū sīkhē. →
 वे चाहते हैं कि बच्चे हिंदी / उर्दू सीखें।
- b.) ve (vö) cāhte hāi ki āp yahā rahē. →
 वे चाहते हैं कि आप यहाँ रहें।
- c.) ve (vö) cāhte hāi ki tum adhyāpak (ustād) kī salāh le lo. →
 वे चाहते हैं कि तुम अध्यापक की सलाह ले लो।
- d.) ve (vö) cāhte hāi ki māi rikṣā lū. →
 वे चाहते हैं कि मैं रिक्शा लूँ।

Øvelse 4: lagnā लगना*Den følgende korte dialogen (fra TYH¹) inneholder tre forskjellige typer med lagnā-konstruksjoner! Lytt til dialogen og oversett!*

sarlā: kahie māyā jī, yah nayā makān āpko kaisā lagnā hai ?

māyā: bahut acchā lagnā hai. aur sabse acchī bāt yah hai ki daftar pahūcne mẽ keval pandrah bīs minaṭ lagte hāi.

sarlā: [...] lagnā hai, āpne makān ko acchī tarah saajā liyā hai.

सरला : कहिए माया जी, यह नया मकान आपको कैसा लगता है ?

माया : बहुत अच्छा लगता है। और सबसे अच्छी बात यह है कि दफ़्तर पहुँचने में केवल पंद्रह बीस मिनट लगते हैं।

सरला : लगता है, आपने मकान को अच्छी तरह सजा लिया है।

sajānā	सजाना	v.tr.	å dekorere, å utsmykke, å pynte
makān ko saajānā	मकान को सजाना		å innrede et hus

¹ Rupert Snell and Simon Weightman: Teach yourself hindi, 1st ed., 1998, pp. 155-156.

Øvelse 5: lagnā लगना

Svar på følgende spørsmål. Bruk ord som står i parentes! (Ordlister på s. 3)

- a) lailā ko hindī [urdū] sīkhne mẽ kitnā samay [vaqt] lagā ? (do varṣ /sāl)
लैला को हिंदी सीखने में कितना समय लगा ? (दो वर्ष /साल)
- b) kānpur jāne mẽ kitnā samay [vaqt] lagegā ? (āṭh ghaṇṭe)
कानपुर जाने में कितना समय लगेगा ? (आठ घंटे)
- c) cāy (cāe) banāne mẽ kitnā samay [vaqt] lagtā hai ? (pāc minaṭ)
चाय बनाने में कितना समय लगता है ? (पाँच मिनट)
- d) āpko ghar pahūcne mẽ kitnā samay [vaqt] lagā ? (ādhā ghaṇṭā)
आपको घर पहुँचने में कितना समय लगा ? (आधा घंटा)
- e) film dekhne ke lie kitne paise lagte hāi ? (60 rupae)
फ़िल्म देखने के लिए कितने पैसे लगते हैं ? (६० रुपए)
- f) ghaṛī kī marammat karne mẽ kitne paise lagēge ? (100 rupae)
घड़ी की मरम्मत करने में कितने पैसे लगेंगे ? (१०० रुपए)

ghaṛī	घड़ी	f.	armbāndsūr
marammat	मरम्मत	f.	reparasjon
→ (kī) marammat karnā (की) मरम्मत करना tr. å reparere (noe)			

Øvelse 6: lagnā लगना (å virke)

Erstatt understrekede ord med ordene i parentes. Du kan også variere setningen med å sette inn et annet adjektiv istedenfor ajīb , for eksempel sac, sac nahī, dilcasp, vicitr^a etc.!

tumhāri kahānī thoṛī ajīb lagtī hai.
तुम्हारी कहानी थोड़ी अजीब लगती है।

- (denne romanen)
(disse menneskene)
(de kvinnene der)
(denne saken)
(denne setningen)

ajīb	अजीब	adj.	rar, underlig, merkelig
sac	सच	adj.	riktig, sann
dilcasp	दिलचस्प	adj.	interessant
vāky ^a (jumla)	वाक्य	m.	setning

Øvelse 7: lagnā लगना (å føle)

Erstatt understrekede ord ved ordene i parentes og oversett den nye setningen! Du kan også variere setningen ved å bruke et annet subjekt.

baccō ko bhūkh (bhūkh) lagī hai.
बच्चों को भूख लगी है।

(pyās / ṭhaṇḍ / sardī / garmī)

bhūkh (bhūkh) भूख	f.	sult
pyās प्यास	f.	tørst
ṭhaṇḍ ठंड	f.	kulde
sardī सरदी	f.	kulde
garmī गरमी	f.	varme, hete

Øvelse 8: lagnā लगना (å begynne)

Erstatt understrekede verb ved en lagnā-konstruksjon etter mønsteret! Husk mulige forandringer i setningsstrukturen!

Mønster: saṅgītā ne patr^a (khat) likhā → saṅgītā patr^a (khat) likhne lagī.
संगीता ने पत्र / खत लिखा। → संगीता पत्र / खत लिखने लगी।

- a) dādā jī ne kahānī sunāī. →
दादा जी ने कहानी सुनाई।
- b) āśā ne socā ki (kē) ab to koī nahī āegā. →
आशा ने सोचा कि अब तो कोई नहीं आएगा।
- c) khilāriyō ne krikeṭ (karikeṭ) khelā. →
खिलाड़ियों ने क्रिकेट खेला।
- d) laṛkiyō ne gīt gāyā. →
लड़कियों ने गीत गाया।
- e) skūl lauṭne ke bād bacce fuṭbāl khelte hāī. →
स्कूल लौटने के बाद बच्चे फुटबाल खेलते हैं।
- f) baccā (bacca) us kutte ko dekhkar rotā hai. →
बच्चा उस कुत्ते को देखकर रोता है।

khilārī	खिलाड़ी	m.	spiller
gīt	गीत	m.	sang

OBS! Hvis man begynner noe tilsiktet, bruker man helst *śurū karnā* (शुरू करना),

I følgende setninger må vi bruke *śurū karnā*

āp śurū kījie!   आप शुरू कीजिए !

kām śurū karo!   काम शुरू करो !

śurū karnā er transitivt og tar derfor ne i perfekte verbaltider.

Sammenligning:

- bacce pāṭh paṛhne lage.
बच्चे पाठ पढ़ने लगे।
- baccō ne pāṭh paṛhnā śurū kiya.
बच्चों ने पाठ पढ़ना शुरू किया।

Øvelse 9: milnā मिलना

Kan dere forklare forskjellen mellom de følgende setningene?

- kal māī ḍāktar Rahīm se milā.
कल मैं डाक्टर रहीम से मिला।
- kal mujhe ḍāktar Rahīm mile.
कल मुझे डाक्टर रहीम मिले।

Øvelse 10: milnā मिलना

Erstatt de understrekede ordene med ordene som står i parentes. Husk mulige forandringer i verbet.

yahā tāzī (tāza) sabziyā nahī miltī.
यहाँ ताज़ी (ताज़ा) सब्जियाँ नहीं मिलतीं।

(śākāhārī [sabzīkhor vālā] khānā)
शाकाहारी खाना
(bhārat ke akhbār)
भारत के अख़बार

(sastī kitābē)
 सस्ती किताबें
 (sāf pānī)
 साफ़ पानी
 (dukānē)
 दुकानें

lifāfā	लिफ़ाफ़ा	<i>m.</i>	konvolutt
śākāhārī	शाकाहारी	<i>adj.</i>	vegetarisk
sabzīkhor	सब्ज़ीख़ोर	<i>m.</i>	vegetarianer